

POSTANOWIENIE

Dnia 28 września 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Katarzyna Gonera

w sprawie z powództwa A. K.
przeciwko Robotniczej Spółdzielni Mieszkaniowej P. w W.
o odszkodowanie, wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych, premię
kwartalną,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 28 września 2007 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego w W. Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych
z dnia 30 maja 2006 r.,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy w W. – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 30 maja 2006 r., oddalił apelację powódki A. K. od wyroku Sądu Rejonowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 6 września 2005 r., przeciwko Robotniczej Spółdzielni Mieszkaniowej „P.” w W. o odszkodowanie za nieuzasadnione wypowiedzenie umowy o pracę, wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych i premię kwartalną. Sąd Rejonowy uwzględnił powództwo w części dotyczącej wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych i oddalił w części dotyczącej odszkodowania za nieuzasadnione wypowiedzenie umowy o pracę oraz premii kwartalnej.

Pełnomocnik powódki wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego, zaskarżając go w części oddalającej apelację w zakresie roszczenia o zasądzenie kwoty 10.310 złotych tytułem odszkodowania za nieuzasadnione wypowiedzenie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony.

Jako podstawy skargi kasacyjnej pełnomocnik powódki powołał:

- 1) naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 45 § 1 k.p. w wyniku przyjęcia, że przyczyna wskazana w wypowiedzeniu umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony jest uzasadniona wówczas, gdy istniała ona w subiektywnym przekonaniu pracodawcy, a nie wówczas, gdy przyczyna ta obiektywnie istniała;
- 2) naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. polegające na nieobjęciu w ramach podstawy faktycznej rozstrzygnięcia – do której przytoczenia zobowiązany był Sąd drugiej instancji – faktów wskazujących na to, że powódka rzeczywiście nie posiadała umiejętności czytelnego, przejrzystego i zrozumiałego dla odbiorcy redagowania pism i protokołów pokontrolnych, a także pism skierowanych do członków pozwanej Spółdzielni.

Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powołując się na to, że w sprawie doszło do oczywistego naruszenia art. 45 § 1 k.p., albowiem Sąd drugiej instancji przyjął, że dla uznania przyczyny wypowiedzenia umowy o pracę za uzasadnioną wystarczające jest wykazanie, iż przyczyna ta rzeczywiście istniała w przekonaniu pracodawcy, podczas gdy w kontekście przytoczonego przepisu Kodeksu pracy przedmiotem oceny powinno być to, czy przyczyna wypowiedzenia umowy o pracę istniała obiektywnie.

Pełnomocnik powódki wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w części oddalającej apelację co do roszczenia powódki o zasądzenie odszkodowania za nieuzasadnione wypowiedzenie umowy o pracę i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania.

Istotą wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c.) jest wykazanie przez skarżącego okoliczności, które podlegają badaniu przez Sąd Najwyższy podczas tzw. przedsądu, czyli wstępnego badania sprawy, mającego na celu stwierdzenie występowania jednej z przesłanek skargi wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., a mianowicie: 1) występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, 2) potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) nieważności postępowania albo 4) oczywistej zasadności skargi.

Nie spełnia obowiązku określonego w art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. powołanie się przez skarżącego na jakiekolwiek względy, które w jego ocenie uzasadniają przyjęcie skargi do rozpoznania. Argumentacja prawna uzasadniająca taki wniosek powinna nawiązywać do wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. przesłanek przedsądu (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 11 kwietnia 2006 r., II CSK 65/06, LEX nr 189753 oraz z 20 października 2005 r., II CZ 89/05, OSNC z 2006 r. nr 7-8, poz. 135). Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia takich przesłanek, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Celu takiego spełnić nie może powołanie przez stronę innych, dowolnych, okoliczności, niemających bezpośredniego odniesienia do przesłanek wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., będą bowiem one prawnie obojętne dla tej oceny (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 9 lutego 2006 r., IV CSK 185/05, LEX nr 192048).

Powódka powołuje się wyłącznie na przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynikającą z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., a mianowicie na oczywiste naruszenie art. 45 § 1 k.p. przez Sąd odwoławczy.

Oczywiste naruszenie prawa, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jure, sprzeczność wykładni lub zastosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPIUS 2002 nr 20, poz. 494; z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz.

437); oczywiste naruszenie prawa przez zaskarżony wyrok jest możliwe do przyjęcia tylko wówczas, gdy jest ono z góry widoczne dla każdego prawnika, bez potrzeby głębszej analizy prawniczej (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 1934 r., C III 76/34, Zb.Urz. 1935, poz. 15); gdy jest zupełnie pewne i nie może ulegać żadnej wątpliwości (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 25 września 1934 r., C II 1532/34, Zb.Urz. 1935, poz. 98); gdy jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami prawa (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 1963 r., II CZ 3/63, OSPiKA 1963 nr 11, poz. 286).

Z przedstawionych w skardze kasacyjnej wywodów nie wynika, żeby Sąd Okręgowy dopuścił się oczywistego naruszenia prawa w powyższym znaczeniu. Skarżąca oczywistego naruszenia art. 45 § 1 k.p. upatruje w tym, że Sąd drugiej instancji przyjął, iż dla uznania przyczyny wypowiedzenia umowy o pracę za uzasadnioną wystarczające jest wykazanie, że przyczyna ta rzeczywiście istniała w przekonaniu pracodawcy, podczas gdy w kontekście wskazanego przepisu Kodeksu pracy przedmiotem oceny powinno być to, czy przyczyna wypowiedzenia umowy o pracę istniała obiektywnie.

W niniejszej sprawie jako przyczynę wypowiedzenia powódce umowy o pracę pracodawca wskazał brak posiadania przez nią umiejętności czytelnego, przejrzystego i zrozumiałego dla odbiorcy redagowania pism i protokołów pokontrolnych oraz pism kierowanych do członków spółdzielni. Posiadanie tych umiejętności było wymagane na zajmowanym przez powódkę stanowisku, w celu uniknięcia dezorganizacji pracy przełożonych powódki oraz wydłużania czasu rozpoznawania spraw ze względu na konieczność kontroli i poprawiania sporządzanych przez nią pism.

Mając na uwadze sformułowaną w ten sposób przyczynę wypowiedzenia umowy o pracę nie można zgodzić się ze skarżącą, że Sąd Okręgowy badając zasadność wypowiedzenia, poprzestał na zbadaniu, czy przyczyna ta istniała jedynie w przekonaniu pracodawcy, a nie obiektywnie. O prawdziwości i zasadności przyczyny wypowiedzenia decydują obiektywnie stwierdzone fakty, w rozpoznawanej sprawie sprowadzające się do nieprawidłowego (bo nieodpowiadającego wymaganiom pracodawcy) wykonywania przez powódkę

obowiązków pracowniczych. Sądy orzekające w niniejszej sprawie ustaliły na podstawie zeznań prezesa Spółdzielni jako przełożonego powódki, jak również zeznań świadków – współpracowników powódki, że miały miejsce okoliczności nieprawidłowego, z punktu widzenia wymagań stawianych przez pracodawcę, wykonywania przez powódkę obowiązków pracowniczych. W tym zakresie m.in. na podstawie zeznań świadka D. A. Sąd Okręgowy ustalił, że zawsze protokoły sporządzone przez powódkę wracały z poprawkami prezesa i że zawsze były to poprawki merytoryczne. Z kolei z zeznań świadka K. S. wynikało, że świadek była dwukrotnie obecna na posiedzeniu rady nadzorczej podczas omawiania protokołu sporządzonego przez powódkę, co do którego prezes zgłaszał uzasadnione uwagi w zakresie precyzyjności i jasności użytych przez nią sformułowań. W tej sytuacji bezpodstawne jest stanowisko skarżącej, jakoby Sąd Okręgowy nie badał, czy przyczyna wypowiedzenia jej umowy o pracę istniała obiektywnie.

Faktem jest, że Sąd Okręgowy użył w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku argumentu „prezes miał zastrzeżenia do pism formułowanych przez powódkę; do niego, jako pracodawcy, należała ocena, czy są to uchybienia istotne, czy nie”. Z przytoczonego sformułowania nie da się jednak wyprowadzić wniosku, że Sąd ten dał pierwszeństwo subiektywnemu przekonaniu pracodawcy (w tym przypadku przekonaniu prezesa pozwanej Spółdzielni) co do istnienia przyczyny wypowiedzenia, zamiast oprzeć się na obiektywnej ocenie, czy przyczyna wypowiedzenia rzeczywiście istniała, czy też nie. Odwołanie się do ocen prezesa było o tyle usprawiedliwione, że to on – jako osoba pełniący funkcję organu zarządzającego jednostką organizacyjną będącą pracodawcą - miał uprawnienie do oceny prawidłowego (odpowiadającego wymaganiom pracodawcy) wykonywania przez powódkę powierzonych jej obowiązków pracowniczych. Oceny prezesa zostały zweryfikowane przez Sąd Rejonowy przez dokonanie konfrontacji tych ocen z treścią projektów pism przygotowanych przez powódkę. Sąd Rejonowy dokonał oceny treści tych pism (co wyraźnie zostało ujawnione w uzasadnieniu wyroku Sądu pierwszej instancji), a zatem nie można twierdzić, że oparł się tylko na subiektywnym przekonaniu prezesa pozwanej Spółdzielni. Z kolei Sąd Okręgowy nie dokonał, co prawda, bezpośrednio oceny projektów pism opracowanych (przygotowanych) przez powódkę jako dowodów, na podstawie których można było

dokonać obiektywnej oceny co do zasadności i rzeczywistości (prawdziwości) przyczyny wypowiedzenia, ale jednocześnie stwierdził, że podziela ustalenia faktyczne i ocenę materiału dowodowego dokonane przez Sąd Rejonowy.

Wobec powyższego należało uznać, że skarżąca nie wykazała, aby Sąd Okręgowy dopuścił się oczywistego naruszenia art. 45 § 1 k.p.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy uznał, że w sprawie nie zachodzi żadna z okoliczności wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., co prowadziło do odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.